

Informačný list predmetu

Akademický rok 2024/2025

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KRUS/phddLingKul-J/22
Názov predmetu	lingvokulturológia
Rozsah	2P
Počet kreditov	5
Vyučujúci	prof. Oleh Tyshchenko, DrSc. (hodnotiaci), doc. PhDr. Lukáš Gajarský, PhD. (garant predmetu), doc. Mgr. Olga Iermachkova, PhD. (garant predmetu), prof. Oleh Tyshchenko, DrSc. (garant predmetu), prof. Oleh Tyshchenko, DrSc. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

– aktívna účasť na výučbe; – samoštúdium; – obhajoba referátu.

Výsledky vzdelávania

Úspešné absolvovanie predmetu študentovi/študentke umožní: 1. Vedomosti: - získať teoretické vedomosti z oblasti lingvokulturológie ako vedy o interakcii jazyka a kultúry, ktorá má za cieľ skúmať mentalitu ľudí a ich kultúrny habitus prostredníctvom jazyka; - oboznámiť sa s pojmami ako lingvokultúrema, logoepestéma, kultúrne konotácie, symboly, modely a stereotypy, ako aj so spôsobmi ich jazykového vyjadrenia; - zvýšiť si úroveň všeobecných kulturológických a lingvistických vedomostí. 2. Zručnosti: - vedieť analyzovať idiómy, príslovia, metafory a symboly ako cenný zdroj informácií o kultúre a mentalite rôznych národov; - vedieť určiť špecifiká jazykového obrazu sveta v ruskom a slovenskom jazyku. 3. Profesionálne kompetencie: - byť schopným/schopnou flexibilne aplikovať získané poznatky a zručnosti vo svojej budúcej vedeckej, pedagogickej, prekladateľskej a tlmočnickej praxi. 4. Prenositel'né kompetencie - prepájať oblasť kultúry s lingvistikou a vice versa; - zlepšiť si komunikačné schopnosti; - skvalitniť si prezentačné schopnosti.

Stručná osnova predmetu

13. Teoretické východiská lingvokulturológie. 14. Lingvokulturológická metodológia. 15. Podstata antropocentrickej paradigmy výskumu a miesto lingvokulturológie v rámci tejto paradigmy. 16. Úlohy a ciele lingvokulturológie. Objekt a predmet výskumu v lingvokulturológii. 17. Kultúrne konotácie ako exponent kultúry v jazykovom znaku. 18. Vzájomná súvislosť medzi jazykom a kultúrou. 19. Lingvokultúrny aspekt ruskej frazeológie. 20. Metafora v prezentácii kultúry. 21. Porovnávanie v lingvokultúrnom aspekte. 22. Symbol a stereotyp ako kultúrne javy. 23. Obraz človeka v kultúre a v jazyku. 24. Aplikované aspekty lingvokulturológie.

Odporúčaná literatúra

Alefrenko, N.F.: Lingvokulturologija: cennostno-smyslovoje prostranstvo jazyka: učeb. posobie. Flinta: Nauka, Moskva, 2010. 224 s. Gajarský, L. – Bekasova, J.: Rusko-slovackije paralleli: obščee v raznoobrazii. In: Voprosy sovremennoj filologii v kontekste vzaimodejstviya jazykov i kul'tur : sbornik statej. Orenburg :

Izdatel'stvo OGPU, 2019. ISBN 978-5-85859-692-9, s. 24-29. Gajarský, L.: Koncept "tolerantnosť" v ruskoj i slovenskej jazykových kartinach mira. In: Acta Rossica Tyrnaviensis III : zborník štúdií Katedry rusistiky Filozofickej fakulty Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave. 1. vyd. Brno : Tribun EU, 2018. – ISBN 978-80-263-1414-1, s. 47-57. Gajarský, L.: The image of a family in Russian and Slovak paremiological funds: (Linguo-cultural aspect). 1. vyd. – Brno : Tribun EU, 2021. 73 s. ISBN 978-80-263-1649-7. Chrolenko, A.T.: Osnovy lingvokul'turologii. Učebnoje posobije. Moskva: Flinta, 2009. 184 s. ISBN 978-5-89349-681-9. Iermachkova, O.: Realii Rossii: Časť 1. 1. vyd. Brno : Tribun EU, 2021. 109 s. ISBN 978-80-263-1642-8. Korina, N. i kol.: Jazykovaja kartina mira i kognitivnyje priority jazyka. Nitra: UKF, 2014. 204 s. ISBN 978-80-558-0702-7. Maslova, V.A.: Lingvokul'turologija. Moskva: Akademija. 2004. ISBN 5-7695-2071-X. Prochorov, Ju.E. – Sternin, I.A.: Russkije: kommunikativnoje povedenije. Moskva: Flinta-Nauka, 2006. ISBN 5-89349-812-7. Sergejeva, A.V.: Russkije: stereotypy povedenija, tradicii, mental'nosť. Moskva: Flinta-Nauka, 2012. ISBN 978-5-89349-626-0. Tyshchenko, O.V.: Formulations of wishes in the traditional Russian folklore and in the internet communication. In: Current issues of the Russian language teaching 14. Brno : Masarykova univerzita, 2020. ISBN 978-80-210-9781-0 (online), s. 190-200. Tyshchenko, O.V.: Obrjadova semantika u slovjanskomu movnomu prostori. Kyjev : Kiivskij deržavnij lingvističnij universitet, 2000. 236 s. ISBN 966-638-035-8. Tyshchenko, O.V.: The Linguistic and Cultural Image of Weaving craft in Paroemias and Phrasemes (East and West Slavic Context). In: Slavica Slovaca. ISSN 0037-6787, Roč. 55, č. 2 (2020), s. 238-256. Vorobjov, V.V.: Lingvokul'turologija: Monografija. M.: RUDN, 2008. 336 s. ISBN: 978-5-209-02717-1. Zinovieva, E.I. – Jurkov, E.E.: Lingvokul'turologija: teorija i praktika. Sankt-Peterburg: MIRS. – 2009. ISBN 978-5-91395-043-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, ruský

Poznámky

časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho: Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín
samoštúdium: 126 hodín